

Amaro records je projekt nahrávacího studia a tréninkové hudební kavárny organizace IQ Roma servis, z.s. zaměřený na podporu převážně mladých Romů z vyloučené lokality v Brně. Amaro records je nový sociální podnik IQ Roma servisu, který byl společně s dobrovolníky z romské komunity a veřejnosti vybudován na místě bývalé hery na ulici Milady Horákové v Brně. Od dubna 2016 tvoří místo pro setkávání kultur, které pomáhá měnit životy, romskou komunitu, majoritu a naše město. Poskytuje prostor pro setkávání muzikantů na pravidelných kulturních akcích, jako jsou koncerty, jam sessions, přednášky aj. Amaro znamená naše!

Náš projekt vnímáme jako obrovskou příležitost, prostřednictvím které chceme **podporovat iniciativu a participaci mladých Romů z vyloučené lokality**. Na začátku projektu jsme měli nejen velmi omezený rozpočet a zničené prostory hery, ale hlavně velký sen vytvořit nahrávací studio s hudební kavárnou, pořádnou dávku odvahy, nadšení a víry v lidskou sílu. Nebyla a stále to není lehká cesta, dává však prostor k tomu, aby se Romové sami začali více a aktivně zapojovat do dění kolem sebe a začali spoluutvářet a měnit podmínky, v jakých žijí prostřednictvím toho, co je baví. Skrze aktivní zapojení komunity do rozsáhlé přestavby, vymýšlení jména, dekorování kavárny, propagování podniku, nebo účast na organizovaných kulturních akcích podporujeme rozvoj a vlastní prezentaci Romů, romského umění a romských muzikantů.

Jedním z pozitivních „předsudků“ vztahujících se k Romům je ten, že mají hudební nadání. A v mnoha případech je to jasný fakt. Chceme tuto přednost využívat a prostřednictvím hudby **posilovat aktivitu mladých Romů a rozvíjet jejich kompetence pro uplatnění v budoucím životě**. Jsme jediné nahrávací studio v České republice, které funguje na principu směny dobrovolnických hodin za hodiny nahrávání. Dělat hudbu je tak přístupné i pro mladé lidi z vyloučených lokalit, kteří mohou svůj potenciál a talent rozvíjet a plnit si tím své sny.

Zároveň jsme také sociální podnik, ve kterém mohou Romové pracovat na tréninkových pozicích, aktuálně spojených s hudební kavárnou. Máme čtyři místa baristů, na kterých mladí Romové získávají pracovní návyky, odborné kompetence a pozitivní zpětnou vazbu o tom, že mají na to ve svém životě něčeho dosáhnout a že dělají něco smysluplného pro sebe i pro druhé.

Důležitou součástí poslání Amaro records je **podpora vzájemného poznávání, komunikace a spolupráce mezi Romy a majoritou**. Říká se, že hudba láme ledy a vytváří dobrou náladu. Toho bychom chtěli naším projektem docílit prostřednictvím hudebních akcí, díky kterým budeme propojovat muzikanty bez ohledu na jejich etnicitu, či věk, podporovat talentované začínající i zkušené hudebníky v Jihomoravském kraji a být prostředníkem jejich vzájemné inspirace. I takto budeme „posouvat“ romskou komunitu směrem k veřejnosti. Už nyní spolupracujeme s vysokými školami (JAMU, Masarykova univerzita), Českou televizí, Českým rozhlasem, pořádáme pravidelné jam sessiony, účastníme se brněnských kulturních festivalů.

Tým Amaro records se skládá z hlavní koordinátorky, zvukaře a 4 romských zaměstnanců na tréninkových pozicích. V současné době je do činnosti zapojeno také přes sto spolupracujících hudebníků a členů komunity Amaro records. Přes dobré organizační zajištění a veškerou dobrovolnickou činnost, která je pro fungování Amaro records klíčová, by projekt nikdy nevznikl bez zázemí a podpory organizace IQ Roma servis, města Brna (resp. městské části Brno-střed), Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity a také donátorů: nadace Bader Philanthropies, nadace VIA „souSedíme si“ a akceleračního programu Impact First České spořitelny.

Inovace v projektovém nápadu

Velká většina služeb pro Romy je zaměřena na přímou pomoc při řešení krizových životních situací. IQ Roma servis a projekt Amaro records chce ale především podporovat samostatnost a iniciativnost Romů tak, aby nebyli závislí na pomoci od druhých, ale aby dokázali převzít zodpovědnost za své problémy, dokázali využít svůj potenciál a prorazit ve světě. Chceme navazovat na sociální služby v bodě, kdy jsou překonány těžkosti spojené s hmotnou nouzí, v bodě, kdy je třeba posouvat člověka v životě dále, motivovat jej, ukazovat mu jeho silné stránky a další životní příležitosti. Mladí lidé ze sociálně vyloučených lokalit se často pohybují v začarovaném kruhu, nejsou motivovaní, jsou ochuzeni o sociální kontakty mimo komunitu, chybí jim v okolí pozitivní vzory, po škole končí na úřadu práce, nemají zkušenosti. Mají v sobě ale potenciál, talent, touhu pracovat a jít si za svým snem.

K realizaci našeho projektu přistupujeme s myšlenkou: zapoj lidi do něčeho, co je bude bavit a oni do toho dají celé své srdce, dej jim prostor pro to, aby se mohli realizovat, a oni dokáží velké věci. V Brně je velká spousta romských muzikantů, kterým se snažíme pomáhat realizovat se nejen uvnitř, ale i vně romské komunity. Myslíme si, že podnik Amaro records pomáhá stavět Romy a jejich schopnosti do dobrého světla, že díky projektu si další část Romů bude umět jít za svým snem, vnímat svou sebehodnotu a dělat dobré věci pro druhé.

Inovace v přístupu k cílové skupině

Tak jako se snažíme o trvalou udržitelnost nahrávacího studia a tréninkové kavárny, tak se snažíme, aby byl projekt trvale atraktivní také pro naši hlavní cílovou skupinu – sociálně znevýhodněné Romy. Snažíme se nejen udržet stávající počet a pestrost kulturních akcí, tréninková místa a celkovou podobu nahrávacího studia a kavárny, ale zároveň chceme fungování prostoru neustále zlepšovat, obohacovat o nové možnosti, o nová tréninková místa. Chceme, aby bylo Amaro records dostupné všem, kteří se v něm chtějí realizovat, aby se naše komunita zvětšovala a rozvíjela. V otázce podporování potenciálu skupiny se snažíme zapojovat komunitu Amaro records do projektu od prvotních myšlenek a nápadů, přes rozsáhlou rekonstrukci až po zapojování do jednotlivých kulturních akcí. Reagujeme na podněty přicházející jak od komunity, tak od široké veřejnosti.

V Amaro records nebereme Romy jako klienty sociálních služeb. Jsou to přirozeně členové komunity, spoluhráči, které baví táhnout za jeden provaz a vytvářet nové věci pro sebe i druhé. Nabízíme jim kvalitní tréninková pracovní místa i smysluplnou náplň jejich volného času. Chtěli bychom být známí jako úspěšný sociální podnik, v němž na sobě zaměstnanci a vůbec všichni členové komunity rádi pracují a předávají pozitivní příklad druhým. Amaro records vytváří jedinečné místo pro mezigenerační spolupráci a aktivně díky prostoru pro setkávání s profesionály ze své komunity nabízí tolik potřebné pozitivní vzory pro mladé Romy.

Chceme být podnikem, který bude vytvářet nejen finanční zisky, ale bude prospěšný i svému okolí, v měřítku města Brna a širší společnosti. Klademe důraz na to, aby díky němu byli i sociálně znevýhodnění vnímáni jako plnohodnotní lidé, kteří mají nejen problémy, ale především velký potenciál, energii a nápady.

Tím, že se Romové zapojili do našeho projektu a že se zapojovat chtějí nadále, že mají motivaci a snahu vzít projekt za svůj, podílet se na dobrovolnických hodinách, být s Amaro records celým svým srdcem, pracovat v něm a na něm, vytvářet atmosféru, spolupodílet se na jednotlivých akcích, to vše nám ukazuje, že projekt má smysl, že má výrazný dopad na trávení volného času a participaci Romů. To vše umocňuje fakt, že jde o zapojení dobrovolné, což pomáhá rozvíjet myšlenku dobrovolnictví ve vyloučené romské komunitě a napojuje je na další občanskou iniciativu i mimo hudební oblast.

Inovace v realizaci projektu

Pustit se do přestavby bývalé herny, sehnat na ni peníze, udělat nové podlahy, elektroinstalaci, vzduchotechniku, vše vybavit, propojit nahrávací studio s kavárnou, oslovit ke spolupráci různorodé partnery (místní univerzitu, soukromého dárce ze zámoří, městský úřad i spřátelené experty) a rozhodnout se to vše přetvořit ve výhledově snad ekonomicky soběstačný sociální podnik, to si troufáme označit za odvážný, invenční a kreativní počin, který je svým zaměřením a komplexností v České republice ojedinělý.

Projekt se původně zaměřoval na vznik prostoru pro tvorbu hudby, záhy však vznikla idea reagovat na hlubší potřeby Romů a to právě na jejich iniciativu, zapojení se, na jejich pracovní příležitosti. Možnost proměnit dobrovolnické hodiny strávené při vybudování a provozu podniku na prostor pro vlastní tvorbu a sebe prezentaci se ukázal jako velmi účinný nástroj nejen pro zvýšení zapojení místních Romů, ale také vyřešení praktického problému – nedostatku financí, který kvůli komplikované přestavbě provázal téměř celou fázi budování studia.

Díky tomu se podařilo z bývalého kasina, původce úpadku mnoha životních osudů (nejen) v místní romské komunitě, vytvořit místo pro rozvoj, inspiraci a spolupráci.

Inovace ve vnímání projektu veřejností

Amaro records sídlí na pomezí vyloučené lokality a centra města Brna. To nevnímáme jako problematické umístění, ale právě naopak jako strategické místo pro propojování romské komunity s širší veřejností, k vedení dialogu mezi nimi. Projekt se snažíme realizovat s otevřeností ke spolupráci s nejrůznějšími institucemi a organizacemi. Právě velké zapojení různorodých subjektů a mnoha jednotlivců mimo romskou komunitu již od počátku projektu svědčí o tom, že se nám podařilo přijít s pro ně atraktivním projektem.

Již při vzniku projektu bylo pro nás důležité navázat spolupráci s příslušnou brněnskou městskou částí a místními odborníky (architekty, stavebníky). V rámci tréninkových pracovních míst spolupracujeme s Úřadem práce města Brna a také s dalšími brněnskými kavárnami, které zprostředkovávají našim zaměstnancům baristické stáže. Pro vybudování kvalitního nahrávacího centra a také kontaktů pro kulturní akce spolupracujeme s Janáčkovou akademií múzických umění a Masarykovou univerzitou.

V začátcích projektu byla pro nás důležitá účast v akceleračním programu pořádaném Impact Hubem a Českou spořitelnou pro startupové sociální podniky, který nám svým workshopem zaměřeným na ekonomicko-marketingová témata velmi pomohl si ujasnit financování a celkově naše možnosti a cesty realizace. V rámci akceleračního programu jsme dokonce vyhráli v kategorii začínajících sociálních podniků soutěž Impact First.

Důležitý je pro nás názor nejen v rámci neustále se rozšiřující komunity Amaro records, ale také názor širšího okolí, institucí a organizací. Těší nás zájem médií (Česká televize, Český rozhlas), nabídky podílet se na veřejných kulturních akcích, spolupracovat s dalšími místními organizacemi (Muzeum romské kultury) či nabídka stát se členem městského kulturního parlamentu. Důležitým indikátorem přijetí projektu je pro nás také neustále vzrůstající počet návštěvníků podniku a námi pořádaných kulturních akcí (více než 4000 diváků na 30 akcích v roce 2016).

